

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

22.01.2026 № 70/5-р/к

Справа № 5/03-91-25

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

За результатом розгляду справи № 5/03-91-25 бездіяльність БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, що полягає:

- у непроведенні з 30.12.2016 по 14.07.2021 конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання в селі Токарі, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади,

- у непроведенні конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади,

визнано порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

БЕЗДРИЦЬКУ СІЛЬСЬКУ РАДУ зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 5/03-91-25 про порушення БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та подання Відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 26.12.2025 № 70-03/781-П з попередніми висновками у справі № 5/03-91-25,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 19.08.2024 № 13-01/779 (вх. № 70-01/476к від 20.08.2024) проведено дослідження на відповідність дій органів місцевого самоврядування вимогам законодавства про захист економічної конкуренції при передачі у користування об'єктів у сферах

теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, за період з січня 2020 року по листопад 2024 року.

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 29.05.2025 № 70/108-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-91-25 за ознаками вчинення БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (3) Копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 29.05.2025 № 70/108-рп/к про початок розгляду справи було надіслано за місцезнаходженням БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ листом від 29.05.2025 № 70-02/3286е, який згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0601152626170 було отримано 10.06.2025.
- (4) БЕЗДРИЦЬКІЙ СІЛЬСЬКІЙ РАДІ направлено вимогу про надання інформації від 24.10.2025 № 70-02/6472е, на яку було отримано відповідь від 06.11.2025 № 1683/02-31 (вх. Відділення № 70-01/4526 від 07.11.2025).
- (5) Відділенням листом від 29.12.2025 № 70-02/7701е надіслано за місцезнаходженням БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ копію подання від 26.12.2025 № 70-03/781-П з попередніми висновками у справі № 5/03-91-25 (далі – Подання).
- (6) На офіційному веб-сайті <https://track.ukrposhta.ua> зафіксовано інформацію про те, що поштове відправлення за трекінг-номером R067070744217, яким був направлений БЕЗДРИЦЬКІЙ СІЛЬСЬКІЙ РАДІ лист від 29.12.2025 № 70-02/7701е з копією Подання отримано 06.01.2026.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у справі № 5/03-91-25 є БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА.
- (8) Відповідно до інформації, розміщеної у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА є юридичною особою. Місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Ідентифікаційний код юридичної особи - *(інформація, доступ до якої обмежено)*, організаційно-правова форма – орган місцевого самоврядування.
- (9) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 723-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Сумської області» село Бездрик є адміністративним центром Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади, до складу якої ввійшли 2 територіальні громади: Бездрицька та Токарівська територіальні громади Сумського району.
- (10) Згідно з рішенням БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 30.12.2016 «Про реорганізацію Токарівської сільської ради Сумського району Сумської області» БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА є правонаступником прав та обов'язків ТОКАРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СУМСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи - 04391641) (далі – Токарівська сільська рада) з дня набуття повноважень БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ, обраною Бездрицькою сільською об'єднаною територіальною громадою.
- (11) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає, відповідно до Конституції України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- (12) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (13) Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (14) Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.
- (15) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (16) Враховуючи вищевикладене, БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА є органом місцевого самоврядування та юридичною особою і наділена власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (17) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (18) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (19) Відповідно до частини п'ятої статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, укладати договори в рамках державно-приватного партнерства, у тому числі концесійні договори, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.
- (20) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (21) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, здійснення БЕЗДРИЦЬКОЮ

СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ визначених повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі і Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (22) Діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сфері централізованого водопостачання, централізованого водовідведення регулюється Законом України «Про природні монополії».
- (23) Відповідно до абзацу другої частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (24) Виконавці послуг у сфері централізованого водопостачання та водовідведення є суб'єктами природної монополії та мають ознаки монопольного (домінуючого) становища в межах відповідної території.
- (25) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про природні монополії» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції у сферах природних монополій здійснюється Антимонопольним комітетом України відповідно до його компетенції.
- (26) Для забезпечення конкуренції на ринках, що перебувають у стані природної монополії держава регулює доступ суб'єктів господарювання до засобів виробництва цих товарів (послуг) шляхом гарантування вільного доступу до них із запровадженням прозорих відкритих конкурентних процедур.
- (27) Правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває в державній та комунальній власності, а також передачею права на експлуатацію такого майна регулюються Законом України «Про оренду державного та комунального майна».
- (28) Згідно з частиною п'ятою статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» оренда здійснюється на основі таких принципів, зокрема: рівності та змагальності; захисту економічної конкуренції; повного, своєчасного, достовірного інформування про об'єкти оренди та порядок передачі їх в оренду; забезпечення конкурентних умов оренди та інших видів договорів.
- (29) Відповідно до частини другої статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» забороняється передавати державне або комунальне майно в безоплатне користування або позичку.
- (30) Відповідно до частини шостої статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» галузеві особливості оренди державного та комунального майна можуть встановлюватися виключно законами. Відносини оренди об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (31) Законом України «Про концесію» з 20.10.2019 із назви Закону України «Про

особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» виключено слова «чи концесію».

- (32) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» не можуть бути об'єктами оренди об'єкти, які забезпечують виконання державою своїх функцій, забезпечують обороноздатність держави, її економічну незалежність, та об'єкти права власності Українського народу, майно, що становить матеріальну основу суверенітету України, зокрема, об'єкти інженерної інфраструктури та благоустрою міст, інших населених пунктів, включаючи мережі, споруди, устаткування, які пов'язані з постачанням споживачам води, газу, тепла, а також відведенням і очищенням стічних вод, крім випадків, передбачених законодавством.
- (33) Відповідно до преамбули Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» цей Закон визначає особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, особливості оренди таких об'єктів.
- (34) Згідно з частиною першою статті 2 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані з передачею в оренду цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності.
- (35) Законом України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» не надається визначення терміну «цілісний майновий комплекс».
- (36) Водночас, згідно з пунктом 7 прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про оренду державного та комунального майна» у Господарському кодексі України (втратив чинність 28.08.2025 на підставі Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» № 4196-IX від 09.01.2025) слова «цілісний майновий комплекс» у всіх відмінках і числах замінено словами «єдиний майновий комплекс» у відповідному відмінку і числі.
- (37) Згідно з абзацом четвертим статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» єдиний майновий комплекс - активи, які сукупно забезпечують здатність суб'єкта господарювання здійснювати господарську діяльність або нарощувати присутність на ринку в економічно доцільні строки, зокрема рухоме майно (устаткування, інвентар, сировина, продукція тощо), нерухоме майно (будівлі, споруди, земельні ділянки тощо), права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інше позначення та інші права.
- (38) Згідно з пунктом 6 частини першої статті 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» єдиний майновий комплекс державного або комунального підприємства, його структурного підрозділу (єдиний майновий комплекс) - усі види майна, призначені для діяльності підприємства, його структурного підрозділу, будівлі, споруди, устаткування, інвентар, сировина, продукція, права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інші позначення та права, включаючи права на земельні ділянки.
- (39) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що

перебувають у комунальній власності» рішення про передачу в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, приймають стосовно об'єктів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади села, селища, міста, - відповідні сільські, селищні, міські ради.

- (40) Згідно з частинами першою та другою статті 5 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» передача об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду здійснюється за ініціативою фізичних та юридичних осіб, які можуть бути орендарями відповідно до Закону, або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад чи місцевих органів виконавчої влади. Заяву (подання), в якій міститься ініціатива щодо передачі об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду, заінтересовані особи (органи) подають відповідній раді, визначеній статтею 3 цього Закону, для розгляду на черговій сесії ради. За результатами розгляду заяви (подання) рада приймає рішення про пропозицію передачі об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення в оренду або про відмову в його передачі в оренду.
- (41) Частиною четвертою статті 5 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» передбачено, що у разі прийняття відповідною радою, визначеною статтею 3 цього Закону, рішення про пропозицію передачі в оренду об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, здійснюється організаційно-технічна підготовка цього об'єкта до передачі в оренду. Після завершення такої підготовки оголошується конкурс на право отримання об'єкта в оренду.
- (42) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» організаційно-технічна підготовка об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, до передачі в оренду включає: проведення інвентаризації основних засобів і товарно-матеріальних цінностей у складі такого об'єкта; впорядкування і відновлення технічної та будівельної документації щодо такого об'єкта; визначення вартості об'єкта шляхом здійснення незалежної оцінки, при цьому видом вартості визначається ринкова вартість. Оцінка об'єкта, який передається в оренду чи концесію, здійснюється відповідно до законодавства про оцінку майна і майнових прав та професійну оціночну діяльність; виділення земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, у натурі (на місцевості).
- (43) Згідно з частиною третьою та четвертою статті 6 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» у процесі організаційно-технічної підготовки відповідного об'єкта орган, уповноважений управляти комунальним майном, готує: інструкцію для заявників (у тому числі інформацію і вимоги щодо порядку проведення конкурсу, розроблення та оформлення заявок, інформацію про процедурні питання); інформацію про оголошення конкурсу; проект конкурсної документації, що включає: інструкцію для претендентів (у тому числі інформацію і вимоги щодо розроблення та оформлення конкурсних пропозицій, іншу інформацію (документи) для підготовки пропозицій про виконання умов конкурсу, інформацію стосовно об'єкта оренди, що має міститися в заяві для надання згоди органу Антимонопольного комітету України на отримання об'єкта в оренду); інформацію щодо умов конкурсу; істотні умови договору оренди чи концесії. Орган,

уповноважений управляти комунальним майном, погоджує умови конкурсу з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

- (44) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» після завершення підготовки об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, до передачі в оренду відповідна рада, визначена статтею 3 цього Закону, своїм рішенням: затверджує конкурсну документацію; утворює конкурсну комісію, затверджує її склад та порядок роботи; оголошує конкурс; визначає розмір реєстраційного внеску для участі в конкурсі (у розмірі від одного до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).
- (45) Частиною другою статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» визначено, що оголошення конкурсу здійснюється конкурсною комісією в десятиденний строк з дня її утворення шляхом розміщення у друкованому медіа відповідної ради (за його відсутності - у місцевому друкованому медіа, визначеному такою радою), на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, і на веб-сайті відповідної ради (за його наявності) інформації про оголошення конкурсу, яка, зокрема, повинна містити відомості про: об'єкт, що пропонується до оренди (найменування, характеристики тощо); орган, який передає об'єкт в оренду, - відповідну раду; строк, на який об'єкт передається в оренду; строк подання заявок на участь у конкурсі; розмір реєстраційного внеску; строк, протягом якого оголошуються результати конкурсу; адресу, номери телефонів та інші контактні дані конкурсної комісії для отримання додаткової інформації; вимоги до оформлення заявок на участь у конкурсі; кваліфікаційні вимоги до претендентів.
- (46) Відповідно до частини чотирнадцятої та п'ятнадцятої статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» конкурсна комісія розглядає подані учасниками конкурсу конкурсні пропозиції, документи та матеріали з пропозиціями щодо умов оренди, визначає їх відповідність умовам конкурсу, готує висновки щодо визначення найкращих умов здійснення оренди, запропонованих учасниками конкурсу. Переможцем конкурсу визнається учасник, який запропонував найкращі умови здійснення оренди відповідно до умов конкурсу. На підставі висновків конкурсної комісії відповідна рада, визначена у статті 3 цього Закону, не пізніше ніж протягом місяця приймає рішення про переможця конкурсу, про що конкурсна комісія не пізніше ніж протягом п'яти днів з дня прийняття рішення повідомляє переможця.
- (47) Інформація про результати конкурсу, підстави визначення переможця та відхилення пропозицій інших учасників конкурсу підлягають розміщенню на веб-сайті відповідної ради (за його наявності), на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, наступного дня після прийняття рішення про визначення переможця конкурсу та у десятиденний строк з цього дня - опублікуванню у друкованому медіа відповідної ради (за його відсутності - у місцевому друкованому медіа, визначеному такою радою).
- (48) Таким чином, підготовка, проведення та визначення переможця конкурсу забезпечується відповідною радою.
- (49) Отже положеннями чинного законодавства передбачено, що передача в оренду цілісних майнових комплексів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення має

відбуватися відповідно до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» за результатами проведеного конкурсу на право отримання об'єкта в оренду.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (50) На території Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади протягом 2020-2024 років діяло два суб'єкти господарювання, що надавали послуги централізованого водопостачання та водовідведення, а саме, за інформацією БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 13.11.2024 № 1980/02-31 (вх. Відділення № 70-01/2945 від 14.11.2024) станом на час надання інформації:
- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ШЕВКУН ЄВГЕНІЙ СЕРГІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків - *(інформація, доступ до якої обмежено)*) (далі –ФОП ШЕВКУН Є.С.) надавав з 20.09.2012 послуги з централізованого водопостачання у селі Токарі та продовжував їх надавати станом на 13.11.2024;
 - ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ МІЦУК ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків - *(інформація, доступ до якої обмежено)*) (далі - ФОП МІЦУК О.І.) надавав з 02.09.2019 послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у селі Бездрик та продовжував їх надавати станом на 13.11.2024.
- (51) Згідно з листом БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 22.05.2025 №757/02-31 (вх. Відділення № 70-01/1928 від 23.05.2025) станом на час надання інформації:
- послуги з централізованого водопостачання ФОП ШЕВКУНОМ Є.С. у селі Токарі більше не надаються. Листом від 13.12.2024 №3157 ФОП ШЕВКУН Є.С. повідомив про припинення з 01.01.2025 надання послуг з централізованого водопостачання. Іншого надавача послуг БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не було визначено;
 - послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у селі Бездрик продовжують надаватися ФОП МІЦУКОМ О.І..
- І. ФОП ШЕВКУН Є.С. отримав від Токарівської сільської ради комунальне майно, що забезпечує надання послуг з централізованого водопостачання у селі Токарі на підставі рішення 22 сесії 6 скликання Токарівської сільської ради від 20.09.2012 «Про визначення надавача житлово-комунальних послуг та передачу комунального майна в користування, на правах оренди ФОП Шевкун Є.С.» та Договору оренди системи водопостачання Токарівської сільської ради від 20.09.2012 №2 (далі - Договір оренди №2).
- (52) Таким чином, ФОП ШЕВКУН Є.С. отримав комунальне майно, що забезпечує надання послуг з централізованого водопостачання у селі Токарі, не на підставі конкурсу відповідно до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (53) Згідно з Додатком №1 до Договору оренди № 2 «Акт приймання-передачі водогінних мереж з водозаборами» ФОП ШЕВКУН Є.С. отримав в оренду наступне комунальне майно: *(інформація, доступ до якої обмежено)* (далі - система водопостачання у селі Токарі).
- (54) Вищезазначене майно в своїй сукупності давало можливість надавати послуги з централізованого водопостачання і мало ознаки цілісного (єдиного) майнового комплексу з водопостачання.
- (55) В пункті 1.1 Договору оренди №2 визначався предмет договору: «Орендодавець передає, а Орендар приймає в користування систему водопостачання, склад і якісні характеристики якої відображені в Акті приймання-передачі системи водопостачання

Токарівської сільської ради, складеного станом на 20.09.2012 року. Цільове призначення орендованого майна – забезпечення споживачів питною водою» (мова оригіналу).

- (56) Договір оренди №2 було укладено на строк з 20.09.2012 до 19.09.2014, тобто на два роки.
- (57) Пунктом 10.6 Договору оренди №2 було передбачено: *«У разі відсутності заяви однієї із сторін про припинення або зміну Договору після закінчення його строку протягом одного місяця, він вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, які були передбачені Договором» (мова оригіналу).*
- (58) Надалі Токарівська сільська рада та ФОП ШЕВКУН Є.С. додатковими угодами вносили зміни в Договір оренди №2 переважно в частині нового розміру орендної плати, вважаючи, що дія договору автоматично пролонгується на новий дворічний строк, після спливу попереднього, а саме: Додатковою угодою № 2 від 21.11.2014, Додатковою угодою № 3 від 22.12.2014, Додатковою угодою № 4 від 28.08.2015, Додатковою угодою № 5 від 22.02.2016.
- (59) Відповідно до рішення першої сесії 7 скликання БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 30.12.2016 «Про початок повноважень депутатів Бездрицької сільської ради» нею було прийнято рішення від 30.12.2016 «Про реорганізацію Токарівської сільської ради Сумського району Сумської області», згідно з яким БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА стала правонаступником прав та обов'язків Токарівської сільської ради.
- (60) Як правонаступником прав та обов'язків Токарівської сільської ради, БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не було проведено конкурсу на право оренди системи водопостачання в селі Токарі у відповідності до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності», і вважаючи, що дія Договору оренди № 2 автоматично пролонгується на новий дворічний строк, після спливу попереднього, Додатковими угодами: №6 від 03.01.2017, №7 від 22.12.2017, №8 від 10.08.2018 БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА вносила зміни до Договору оренди № 2 в частині нового розміру орендної плати.
- (61) Додатковою угодою №9 від 17.09.2018 до Договору оренди № 2 його дія була подовжена до 19.09.2020.
- (62) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА в листі від 13.11.2024 № 1980/02-31 (вх. Відділення № 70-01/2945 від 14.11.2024) зазначала: *«У серпні 2019 році сільською радою був оголошений конкурс про визначення надавача послуг з централізованого водопостачання в с. Токарі, але за результатами конкурсу нового надавача послуг не визначено та договору не укладено. ФОП Шевкун продовжує надавати послуги з централізованого водопостачання в с.Токарі відповідно до п.10.6 Договору від 20.09.2012 року (продлонгація договору), з метою забезпечення питною водою 504 абонента (1238 осіб, школа, дитячий садочок, амбулаторія, магазини), так як вода в джерелах децентралізованого водопостачання (шахтних колодязях) не відповідає санітарним нормам, а централізоване водопостачання є єдиним джерелом питної води. Також повідомляємо про те, що Бездрицька сільська рада прийняла рішення 33 сесії 8 скликання від 25.10.2024 року «Про пропозицію передачі в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради». На даний час проводиться організаційно-технічна підготовка конкурсної документації та замовлена експертна оцінка нерухомого майна» (мовою оригіналу.)*
- (63) Листом від 22.05.2025 №757/03-31 (вх. Відділення № 70-01/1928 від 23.05.2025) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА надала копію рішення від 03.03.2025 «Про оголошення конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради», яким було оголошено конкурс, затверджено конкурсну документацію для проведення конкурсу, утворено конкурсну комісію,

затверджено порядок її роботи, затверджено інструкцію для учасників конкурсу та порядок проведення конкурсу, затверджено повідомлення в ЗМІ про оголошення конкурсу. Попередньо, листом Міністерства розвитку громад та територій України від 03.03.2025 №5042/25/10-25 було погоджено умови зазначеного конкурсу.

- (64) БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ було направлено до Міністерства розвитку громад та територій України лист від 11.03.2025 №396/02-31 щодо розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства повідомлення про оголошення конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі та розміщено 11.03.2025 таке ж повідомлення на офіційному веб-сайті ради в розділі «Оголошення».
- (65) Листом від 06.11.2025 № 1683/02-31 (вх. Відділення № 70-01/4526 від 07.11.2025) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА надала копії рішень: Виконавчого комітету БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 14.07.2021 «Про подання до Бездрицької сільської ради щодо передачі в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради», БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 20.08.2021 «Про пропозицію передачі в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради», від 02.12.2021 «Про оголошення конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради», копію листа БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 10.12.2021 №1585/02-34 до Міністерства розвитку громад та територій України щодо розміщення інформації про оголошений конкурс та його відповіді від 17.12.2021 № 7/11/19528-21 про розміщення інформації щодо конкурсу на офіційному веб-сайті Міністерства в рубриці «Концесія та оренда об'єктів комунальної теплоенергетики, водопостачання та водовідведення».
- (66) Листом від 06.11.2025 № 1683/02-31 (вх. Відділення № 70-01/4526 від 07.11.2025) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА повідомила що протягом 2024-2025 років нею робилися спроби провести конкурси на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу з водопостачання в с.Токарі, проте заяв на участь у конкурсах від заінтересованих осіб не надходило.
- (67) Зокрема, листом від 04.08.2025 №1178/02-31 БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА звернулася до Міністерства розвитку громад та територій України щодо погодження умов конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу з водопостачання в с.Токарі, які було погоджено відповідним листом від 03.09.2025 № 22408/25/10-25.
- (68) Листом від 06.11.2025 № 1683/02-31 (вх. Відділення № 70-01/4526 від 07.11.2025) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА надала копію рішення від 17.09.2025 «Про оголошення конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради», копію листа до Міністерства розвитку громад та територій України щодо від 23.09.2025 №1401/02-31 щодо розміщення на його сайті інформації про оголошений конкурс, на який Міністерство розвитку громад та територій України листом від 29.09.2025 № 25213/25/10-25 повідомило про розміщення відповідного оголошення на своєму веб-сайті у відповідній рубриці «Оренда об'єктів у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (69) Разом з тим, від часу перебирання на себе прав та обов'язків Токарівської сільської ради згідно з рішенням від 30.12.2016 «Про реорганізацію Токарівської сільської ради Сумського району Сумської області» до прийняття рішення Виконавчим комітетом БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 14.07.2021 «Про подання до Бездрицької сільської ради щодо передачі в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання села Токарі Бездрицької сільської ради» БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не

вживалось дій щодо проведення конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання в селі Токарі у відповідності до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».

- (70) Непроведення всупереч вимогам чинного законодавства БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання в селі Токарі, який перебуває у комунальній власності територіальної громади, могло обмежувати право певних осіб, які мали намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку послуг централізованого водопостачання.
- (71) Потенційними конкурентами на ринку послуг з централізованого водопостачання є суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження зазначеної діяльності, які мають відповідну матеріально-технічну базу, досвід обслуговування об'єктів у цій сфері та можливості технологічного і організаційного забезпечення відповідного виду діяльності. Також, конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які мають бажання взяти участь у конкурсі на право отримання цілісного майнового комплексу у сфері водопостачання в оренду та можуть увійти на ринок з метою надання послуг з централізованого водопостачання.
- (72) П. ФОП МІЦУК О.І. отримав від БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ комунальне майно, що забезпечує надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у селі Бездрик на підставі рішення ради від 30.08.2019 «Про визначення надавача послуг в селі Бездрик Бездрицької сільської ради в особі ФОП Міцук О.І. на передачу йому в користування на умовах оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення села Бездрик» (далі – Рішення від 30.08.2019) та Договору оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення с. Бездрик від 02.09.2019 № 1 (далі - Договір оренди майнового комплексу № 1).
- (73) В пункті 1 Рішення від 30.08.2019 було зазначено: *«На підставі рішення конкурсної комісії від 02.08.2019 року визначити надавача послуг в селі Бездрик Бездрицької сільської ради з надання послуг: водопостачання, водовідведення, вивіз ТПВ утримання будинків, споруд та прибудинкової території багатопверхових будинків, а також розподілу і постачання комунальної енергії в багатопверхових будинках села Бездрик, в особі переможці конкурсу фізичну особу – підприємця Міцук Олександра Івановича з 01 вересня 2019 року»* (мовою оригіналу).
- (74) Конкурс було проведено на підставі розпорядження сільського голови села Бездрик від 02.07.2019 №39/02-02 «Про проведення конкурсу з визначення надавача послуг з водопостачання, водовідведення та вивіз ТПВ в с. Бездрик Бездрицької сільської ради Сумського району Сумської області».
- (75) Згідно з умовами конкурсу його учасники мали забезпечити надання таких послуг:
- «- Прибирання прибудинкової території багатоквартирних будинків;
 - Вивезення побутових відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення) як у багатоквартирних будинках так і в приватному секторі;
 - Технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем:
 - холодного водопостачання (приватний сектор та багатоквартирні будинки);
 - водовідведення (приватний сектор та багатоквартирні будинки);
 - зливової каналізації.» (мовою оригіналу).

- (76) Таким чином, БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не було проведено конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик у відповідності до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (77) Згідно з пунктом 1.1 Договору оренди майнового комплексу № 1 *«Орендодавець передає, а орендар приймає в користування цілісний майновий комплекс систему водопостачання та водовідведення с. Бездрик, склад та якісні характеристики якої відображені в акті приймання-передачі системи водопостачання та водовідведення с.Бездрик Бездрицької сільської ради, складеного станом на 02.09.2019 року. Майно передається в оренду з метою якісного надання житлово-комунальних послуг (водопостачання, водовідведення та вивезення ТПВ, утримання будинків, споруд та прибудинкової території багатопверхових будинків) також інших видів діяльності в селі Бездрик»* (мовою оригіналу).
- (78) Відповідно до пункту 10.1 Договору оренди майнового комплексу № 1 договір було укладено строком на 12 місяців до 01.09.2020.
- (79) Згідно з пунктом 10.9 Договору оренди майнового комплексу № 1 якщо за місяць до закінчення договору жодна із сторін не повідомила про його припинення, то договір вважається дійсним на той же термін.
- (80) Надалі БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА та ФОП МІЦУК О.І. додатковими угодами до Договору оренди майнового комплексу № 1 продовжували його дію, а саме: Додатковою угодою № 1 від 02.09.2020 на строк до 01.09.2021, Додатковою угодою №2 від 02.09.2021 на строк до 01.09.2022, Додатковою угодою № 3 від 02.09.2022 на строк до 01.09.2023, Додатковою угодою № 4 від 01.09.2023 на строк до 01.09.2024, Додатковою угодою № 5 від 30.08.2024 на строк до 01.09.2025.
- (81) В рамках розгляду справи № 5/03-91-25 вимогою голови Відділення про надання інформації від 24.10.2025 №70-02/6472є БЕЗДРИЦЬКУ СІЛЬСЬКУ РАДУ було запитано: *«Чи було проведено СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ конкурси на право отримання в оренду цілісних майнових комплексів системи водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності територіальної громади? ... Які заходи вжиті для забезпечення передачі Цілісних майнових комплексів в оренду (користування) на конкурсних засадах?»* (мовою оригіналу).
- (82) БЕЗДРИЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА листом від 06.11.2025 №1683/02-31 (вх. Відділення № 70-01/4526 від 07.11.2025) повідомила, що *«Сільською радою у 2019 році було проведено конкурс про визначення надавача послуг в с.Бездрик та передано в оренду цілісний майновий комплекс системи водопостачання та водовідведення (рішення про визначення надавача послуг додається)»* (мовою оригіналу).
- (83) Таким чином, протягом 2025 року БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не вживались заходи щодо проведення конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який перебуває у комунальній власності територіальної громади.
- (84) За наявною у Відділення інформацією, отриманою в ході дослідження, проведеного на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 19.08.2024 № 13-01/779, в межах Сумської області послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надають такі суб'єкти господарювання - потенційні учасники конкурсу, зокрема:
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «БУРИНЬ-ТЕПЛОСЕРВІС» (місто Буринь);
 - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВИРОБНИЧОГО УПРАВЛІННЯ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА» (місто Конотоп);

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА» (місто Шостка);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (місто Кролевець);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО «ЛИПОВОДОЛИНСЬКЕ» (селище Липова Долина Роменського району);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОКАНАЛ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЛЕБЕДИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (місто Лебедин);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НЕДРИГАЙЛІВВОДОСЕРВІС» (селище Недригайлів Роменського району);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПУТИВЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ПУТИВЛЬМІСЬКВОДОКАНАЛ» (місто Путивль);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТРОСТЯНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТРОСТЯНЕЦЬКОМУНСЕРВІС» (місто Тростянець);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (місто Ромни);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (місто Суми);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГЛУХІВСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» ГЛУХІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (місто Глухів);
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОТОРГПРИЛАД» (місто Охтирка);
- ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДООЧИСТКА» ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОТОРГПРИЛАД» (місто Охтирка);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МИКОЛАЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ «БЛАГОУСТРІЙ» (селище Миколаївка Сумського району);
- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ БАБИЧ СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ (м.Охтирка);
- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «СТТК» (місто Суми);
- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ЛІСУЄНКО ВІТАЛІЙ ІВАНОВИЧ (місто Суми);
- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ШКАРУПА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА (селище Степанівка Сумського району);
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» БОРОМЛЯНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (село Боромля Охтирського району).

- (85) Отже, зазначені суб'єкти господарювання могли б взяти участь у конкурсі на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який перебуває у комунальній власності територіальної громади.

5. ПОЗИЦІЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОРГАНІВ В ОБСТАВИНАХ СПРАВИ

- (86) Міністерство розвитку громад та територій України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у сфері: державної регіональної політики, розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, житлової політики; благоустрою населених пунктів, житлово-комунального господарства, управління побутовими відходами; контролю житлово-комунального господарства.
- (87) Відповідно до покладених завдань Міністерство розвитку громад та територій України

затверджує, зокрема: порядки, стандарти, норми і правила у сфері житлово - комунального господарства, житлової політики, благоустрою населених пунктів; інформує та надає роз'яснення державної політики з питань, що належать до його компетенції.

- (88) В ході виконання доручення Антимонопольного комітету України від 19.08.2024 № 13-01/779 Відділення звернулось листом від 21.10.2024 № 70-02/3854е до Антимонопольного комітету України щодо надання Міністерством розвитку громад та територій України роз'яснень положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності». Листом Антимонопольного комітету України від 15.11.2024 № 128-29.1/07-11022е до Міністерства розвитку громад та територій України направлено запит щодо надання відповідних роз'яснень.
- (89) Листом від 27.12.2024 № 24793/25/10-24 (вх. від 30.12.2024 №70-01/3462) Міністерство розвитку громад та територій України зазначило, зокрема, наступне:

«Правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим, а також передачею права на експлуатацію такого майна, а також майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим регулює Закон України «Про оренду державного та комунального майна» (далі - Закон № 157).

Галузеві особливості оренди державного та комунального майна можуть встановлюватися виключно законами.

Відповідно до частини шостої статті 2 Закону №157 відносини оренди об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» (далі - Закон № 2624).

Сфера дії Закону № 2624 поширюється на відносини пов'язані з передачею в оренду цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, а також господарським використанням об'єктів оренди відповідно до цього Закону.

Механізм передачі в оренду державного та комунального майна, включаючи особливості передачі його в оренду відповідно до положень Закону № 157-IX визначено Порядком передачі в оренду державного та комунального майна (далі - Порядок передачі майна в оренду), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2020 р. №483 «Деякі питання оренди державного та комунального майна».

Так, відповідно до частини першої статті 3 Закону № 157-IX, зокрема об'єктами оренди є:

- єдині майнові комплекси підприємств, їхніх відокремлених структурних підрозділів
- нерухоме майно (будівлі, споруди, приміщення, а також їх окремі частини);
- інші окреме та індивідуально визначене майно;
- майно, що не увійшло до статутного (складеного) капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації) тощо.

При цьому варто зазначити, що абзацом сімнадцятим пункту 2 частини другої статті 3 Закону № 157-IX визначено, що не можуть бути об'єктами оренди об'єкти

інженерної інфраструктури та благоустрою міст, інших населених пунктів, включаючи мережі, споруди, устаткування, які пов'язані з постачанням споживачам води, газу, тепла, а також відведенням і очищенням стічних вод, крім випадків, передбачених законодавством.

Згідно з частиною першою статті 3 Закону № 2624 передача в оренду об'єктів у сфері теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, здійснюється органами місцевого самоврядування, відповідно до вимог цього Закону, шляхом проведення конкурсу.

Конкурс на право отримання в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення передбачає, зокрема, підготовку інформації про оголошення конкурсу, проекту конкурсної документації, інформації щодо умов конкурсу, погодження умов конкурсу з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, утворення конкурсної комісії, розміщення оголошення у друкованому медіа відповідної ради, прийняття заяв від претендентів, розгляд конкурсних пропозицій конкурсною комісією, процедуру визначення переможця тощо.

Орган, уповноважений управляти комунальним майном, погоджує умови конкурсу з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, зобов'язаний погодити умови конкурсу або надати письмову вмотивовану відмову протягом десяти календарних днів. Відмова в такому погодженні можлива лише з мотивів невідповідності умов конкурсу вимогам законодавства.

Мінінфраструктури відповідно до покладених на нього завдань погоджує в межах повноважень, передбачених законом, умови конкурсу на передачу в оренду об'єктів у сферах водо-, теплопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності (абзац сьомий підпункту 42 пункту четвертого Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.06.2015 № 460 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2022 №1400).

У разі погодження Мінінфраструктури умов конкурсу, орган уповноважений управляти комунальним майном, відповідно до статті 7 Закону 2624-VI, забезпечує проведення конкурсу на право отримання в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення» (мовою оригіналу).

- (90) Таким чином, відповідно до інформації, наданої Міністерством розвитку громад та територій України, діючим законодавством України визначено, що передача в оренду об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, здійснюється виключно за результатами проведення конкурсу.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (91) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (92) Згідно з частиною першою статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та

контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

- (93) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (94) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо сприяння та розвитку конкурентного середовища на ринках.
- (95) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (96) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (97) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.
- (98) Проведення конкурсів з оренди цілісних майнових комплексів у сфері водопостачання та у сфері водовідведення стимулювало б розвиток конкурентного середовища, а також сприяло б підвищенню рівня якості послуг централізованого водопостачання та послуг централізованого водовідведення.
- (99) Застосування принципів конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування полягає у встановленні прозорих процедур проведення конкурсів, тендерів, з залученням якомога більшого кола учасників.
- (100) Заохочення конкуренції як вирішального фактору розвитку ринкової економіки є завданням державної конкурентної політики загалом. На виконання цього завдання мають бути спрямовані дії та рішення всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування та всіх державних установ.
- (101) Недопущення конкуренції полягає у негативному впливі на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (102) Враховуючи, що змагання між суб'єктами господарювання є головною ознакою конкуренції, то не проведення конкурсів з оренди цілісних майнових комплексів у сфері водопостачання та у сфері водовідведення перешкоджає доступу до такого змагання всіх потенційних учасників ринку послуг з централізованого водопостачання та послуг з централізованого водовідведення, що може призвести до недопущення конкуренції при вході на ці ринки.

- (103) Ринки послуг з централізованого водопостачання та послуг з централізованого водовідведення перебувають у стані природної монополії, тому виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції здійснюється шляхом створення відповідних умов, в тому числі завдяки проведенню відкритої конкурентної процедури - конкурсу.
- (104) Основною метою проведення конкурсу на право отримання в оренду об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів, що сприяє підвищенню якості наданих послуг
- (105) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (106) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (107) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (108) БЕЗДРИЦЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ не надано пояснень та заперечень на Подання, направлене Відділенням листом від 29.12.2025 № 70-02/7701е.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (109) Таким чином, доказами, зібраними у справі 5/03-91-25, доведено, що:
- бездіяльність БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, яка полягає у непроведенні з 30.12.2016 по 14.07.2021 конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання в селі Токарі, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання;
 - бездіяльність БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ, яка полягає у непроведенні конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької об'єднаної сільської територіальної громади, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*, місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*, яка полягає у непроведенні з 30.12.2016 по 14.07.2021 конкурсу на право оренди цілісного майнового комплексу системи водопостачання в селі Токарі, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

2. Визнати бездіяльність БЕЗДРИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*, місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*, яка полягає у непроведенні конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3. Зобов'язати БЕЗДРИЦЬКУ СІЛЬСЬКУ РАДУ (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*) припинити порушення, яке полягає у непроведенні конкурсу на право отримання в оренду цілісного майнового комплексу системи водопостачання та водовідведення в селі Бездрик, який знаходиться у комунальній власності Бездрицької сільської об'єднаної територіальної громади

Про виконання пункту 3 резолютивної частини цього рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у тримісячний строк з дня отримання рішення з наданням копій підтверджувальних документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими до виконання. Рішення органу Антимонопольного комітету України набувають чинності з дня їх прийняття.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК